

Visszavonulás

Kopeczky László

Sáfrány Imre szövegrajza

A kismacskát átkapta a hasa alatt és kihajította a virágok közé.

Rám se nézett. Szó nélkül húzni kezdte a széket alólam. Felálltam. Hátrahúzódtam.

Félretolt. Kinyitotta az ablakot.

A lavórban vizet hozott be.

Fogjam meg, mert vizes az alja, nem teheti le.

Hozta a söprút, kéri a lavórt.

Lépjek le a szőnyegről, mert összehajtogatja. Fogjam meg a másik végét. Nem jól fogom.

Álljak fel a székre. Adogassam le a képeket.

Kinyitotta az ajtót.

Ne álljak a huzatba.

Elhúzta a szekrényt, lesöpörte a hátát.

Nyúljak be a sakktábláért, nekem hosszabb a kezem.

Szeretné, ha fognám a széket, amig lepókhálóz.

Megmerem-e fogni a villanykörtét vagy a csillárt, hogy letörölhesse a port.

Kiválogatta a vázából a hervadt virágokat és kidobta.

A többinek levágott a szárából.

Cseréljek vizet.

Ha kérek egy cukorkát, ott van a pléhdobozban.

Keressen meg a tegnapi újságot. Kell majd az ablakpucoláshoz.

És nem láttam egy kis kétdecis üvegben a padlósárgítót? Ott szokott állni a kamrában a létra alatt.

Újból kihajítja a macskát. (Az most egy pofont is kap.)

A lakóné — a hátsódvari! — elhozta a zsákokat.

Azt hiszi, nagy lesz, de kettévághatja.

Tegyem már le a sakktáblát az istenért. Mit akarok vele.

A székeket lábbal föl az asztalra rakja.

Azt a rongyos, azt a piszkos posztócipőt, raknám el valahová.
 Mindegy, csak ki ne látsszon.
 És a lakóné férje — a hátsóudvari! — kézenfogva vezet egy kisciganc fi-
 úcskát. Megállnak az ajtóban.
 Nagyon szépen kéri, legyek olyan kedves, tegyem le kezemből a sakktáb-
 lát vagy a posztócipőt és tűrjem fel a karján a ruhát.
 A másikon is.
 Puffogatja a szőnyegetek.
 A kisfiú négykézláb mászik a feltörölt padlón.
 Ülök a diványon. Felhúztam a lábaimat.
 Jaj, hát éppen a diványt kellene körültörölgetni.
 A kályhánál van hely.
 Fogjam a függönyt, hogy ne érjen bele a vége a tócsába.
 Lépjek át a szekrény mellé.
 Most nem volnék útban az ablaknál.
 Csak két lépéssel menjek odébb.
 Nem. Éppen ott akarja kezdeni.
 Nézzem csak, a virágállvány mögé lehetne...
DOBJAM KI A KISMACSKÁT, MERT MEGFOJTJA.
 A sarokban állok egy széken. Alatta sárgítja a padlót. Kezemben sakktábla,
 posztócipő és a kismacska...
 Az ágyon kedves halott.
 Összekulcsolják a kezét és rózsafüzérrel láncolták össze.

Nem vártam meg a tortát

Kopeczky László

A kutya két lábon fogadott. Aztán violinkulcsot futott a lábam körül.
 Megszólalt a kismadár a konyha falán. Nyikkant a kalitka hintája.
 A nyulak beúsztak a kamillába. Öt-hat V-betű remegett körülöttem.
 Felnézett a macska.
 Elrikkantottam magam.
 Hangom körülnyargalt a falakon, fel a csatornán, kijött, bement a rongyos
 fűkamrán, belebukfencezett a kertbe, körültekeredett a fák derekán, kon-
 dult az üres vizesbordóban, megszűrődött a fű között.
 Édesanyám szállt a lépcsőn le, repült felém. Körülszeretett, mint a ma-
 dár a fiókáját.
 Apám belecsapta az ásót a földbe.
 — Van-e paradicsomotok? — mondták egymás szavát folytatva. — Vigyél
 egy kosárral. Érik már a barack. Felmászol, vagy hozzak egy széket...?
 Leültünk az előszobában.
 Huzat van. Menjünk a szobába.
 A szobában hideg van, menjünk a konyhába — csak egy pillanatot vár-
 jak, míg kissepernek, letörölgetnek.

Apám megtalálta a táskát a szekrény tetején.

— Ebben viszel zöldbabot. Jó?

Kérdezték, hogy vagyok. Mondtam, hogy jól vagyok. Nem hitték el.

Mondták, hogy sápadt vagyok.

Mondták, hogy sovány vagyok.

Mondtam, hogy nyolcvankét kilós vagyok.

Édesanyám kért, hogy egyek egy szelet sonkát, hisz oly gyönyörű, mint az az orgonavirág, és mindenképpen megbánom, ha nem eszek, mert már nincs több belőle.

Nem vagyok éhes, reggel ettem egy egész sonkát, és tarhót sem kérek, azt is ettem egy köcsöggel.

Édesanyám kétségbeesve nézett rám. Aztán egyszerre felragyogott az arca.

— Sütök neked tortát!

Fél óra alatt megtaláltuk a szakácskönyvet.

De már a cukorral nem ment ilyen könnyen. Azt nem találtunk.

És tojást se.

Mentegették a csirkét.

— Szokott tojni.

De én láttam, hogy szegény örül, ha egyáltalán élhet és csak a szélirányban képes járni.

Mikor egy bögrényi lisztet különféle zacskókból összerázott, édesanyám elgondolkozott.

— Mi is kell még hozzá?

Mondtam, hogy ne nézzük tovább a szakácskönyvet, mert rettenetes túlzások vannak benne.

— Van még egy dióm — mondta diadalmasan.

Nyilván elfelejtette, hogy az utolsó néhányat dugta a zsebembe a múltkor.

— Apát elküldjük margarinért.

Apám zavarba jött és nem mozdult.

— És itt van — mondta boldogan — egy csomag vaniliás cukor... Te vágsz egy kis fát, mondta újból apámnak.

Az csodálkozva nézett rá.

— Miféle fát.

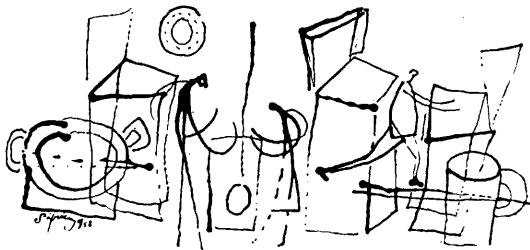
De anyám nem hallotta, csak kutatott a dobozok között. Megrázta, nézegette, töprengett felettük.

Felálltam. Megsimogattam a kezét.

— Most jut eszembe. Mennem kell. Sok-sok dolgom van.

Legyintettem a szakácskönyv felé.

— Ne kínlódjon vele. Most már nem is érdekes — hiszen elolvastam.

Sáfrány Imre illusztrációja

Sanyikának begurult a labdája az ágy alá. Már indul is utána négykézláb. Elkapom a lábát. Hogyisne. Új mackó van rajta.

Én rugaszkodom a labda után.

Hogy tud egy labda így elgurulni! Tessék elképzelni az ágy alatt a leg-távolabbi pontot és hozzáadni még valamennyit.

A tenyerem poros lett vállig.

Később eszembe jutott, hogy a másik feléről kevesebbet kellett volna mászni, de ekkor már sürgősen közbe kellett avatkoznom, nehogy a gyerek magára öntse a vizet a vázából. S utána nadrágot váltani, mert én viszont magamra öntöttem.

Gyorsan kikaptam kezéből a kismacskaát. — Csupa szőr lesz a kismackó. Igaz, hogy a mackón nem látszana úgy, míg az én fekete nadrágom...

Meséskönyvet nyomtam a kezébe.

Kicsit poros volt, azért előbb megtöröltem az ingemmel (mert a zsebken-dőt a gyerek alá terítettem. Természetesen a visszájával, mert az ing fehér volt.

Így elszórakoztunk aztán egy-két percig. Akkor kiderült, hogy a képes-könyvnél sokkal érdekesebb dolog a vályoggyártás gyufásdobozzal, és most rögtön azt játszunk.

Bátortalan indítványomat, hogy megetetjük a pipikéket, megfontolás nélkül elvetette. Annyit azonban sikerült kiverelkednem, hogy én csináljam a vályogot.

Ő csak irányított. Így aztán meg is úsztuk simán az ügyet, csak a cipőmbé öntöttem vizet.

Kész az ebéd. Gyerünk enni. Csak előbb fürödjek meg.

Féltem, hogy baj lesz a levesel.

Kötöttem eléje viaszkosvászon kötőt, ölébe törülközőt terítettem, fejére kendőt, és könyékig feltúrtem a mackó ujját.

De, biztos ami biztos, két kezemmel megfogtam a tányért.

A kisőreg lámpaláz nélkül evett. Álla alá szalvétát tartottam. Egy csepp se cseppent máshova, csak a szájába. Csupán az idegesített, hogy átvizesedett a könyököm, mikor belekönyökölttem saját levesembe.

Az újkrumpliha sehogyan sem tudta beledöfni a villát, melyet görcsösen szorongatott a nyakánál fogva. Ezért kiválasztottam egy szép nagy kereket, hogy a szájába tálalom. De leesett mielőtt odaértem volna vele. Később bosszút is állt. Majdnem elvágódtam rajta.

Vizet kért.

Legszívesebben tölcserít tettem volna a szájába, mellé ne menjen. Cseppenként itattam meg s magam is megszomjaztam fenemód. Akkorát ittam, fröcsköltem, prüszköltem, mint egy nilusi víziló.

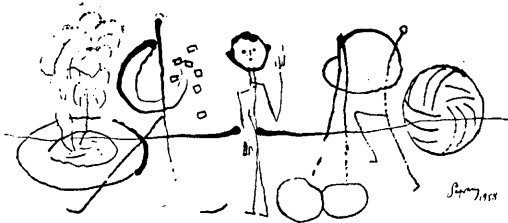
De ekkor megláttam az asztalon a cseresznyés tálat és megdermedt ereimben a vér. Nem tudtam, melyik szentnek a beosztása a cseresznyeevés fölött való örökös, hogy hozzá fohászokdjam. Így csak azt tettem, hogy kihoztam az ágyterítőt, bebugyoláltam a kicsit, és feltettem neki egy napszemüveget.

Mikor az anyja meglátta, összecsapta a kezét.

— Jaj de szép tiszta vagy, angyalom!

Büszkén kihúztam magam.

— Jó kezekben volt, — mondtam és kidobáltam a zsebemből a cseresznyemagokat.

Sáfrány Imre szövegrajza

Gyilkosság az ablakban

Kopeczky László

Majd megkocogtatom az ablakot és bekiáltok:

— Huhúú!

És visszafelel:

— Háá-á!

A kanári a folyosón pedig:

— Tyüü, tyüü. Svingg!

Persze aztán megtörlöm a lábam előbb a vastörlőn, majd a fatörlőn és végül a szőrtörlőn. És a sarkamat is. Igen.

De nem húzok. Megkaparom két ujjam körmével az ajtót. Arcom odanyomom az üveghez. Fogamat csattogtatom.

Megjárom a kilincset, mint a szivattyús kutat.

Aztán várok.

Mondjuk, felkapja a pongyolát. Mondjuk, beleakadt az öve a székkarfába.

Nem. Inkább nem találja. Igen ez a helyes. És akkor értem is, hogy miért kell várni.

De mit izgulok, hiszen csak most kezdtem.

Megpaskolom tenyeremmel az ajtót.

Az az igazság, hogy a papucsot nem találja. — Ott van kérlek a konyhában az asztal alatt!

Térdemmel gyomrozom az ajtót. Elrikkantom magam.

— Dró-toz-ni, fő-toz-ni!

Fülelek.

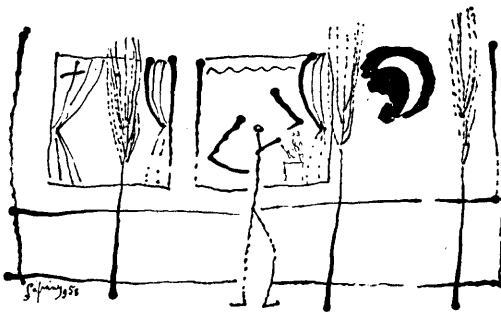
— Óóórá-á-át re-pe-rál-ni!

Válaszol a kanári: — Prütty!

Nincs itthon.

Helyes. Akkor a kulcs ott van az ablakban.

Nincs az ablakban!
A lábtörő alatt. — Nincs a lábtörő alatt!
A csatornában. — Nincs a csatornában.
Benne van a kulcslyukban. Belül.
Dörömbölök.
Alszik? Lehetetlen.
Az ablak nyitva van.
Szúnyog sikolt el a fülem mellett.
Az ablak nyitva van... A kulcs a zárban... Hiába dörömbölök...
Bambán nézelődök. Aztán gyorsan felelek magamnak.
Á, ugyan eredj a csudába! Mi volna, hát mi volna. Elment sétálni.
Akkor pedig várunk. Hiszen ráérek. Az embernek olyan ritkán van ideje
arra, hogy a falnak támaszkodjék és ne gondoljon semmire.
És milyen lesz a kabátom a faltól.
És mikor jön haza.
És hátha bemászott valaki az ablakon.
Láttak volna a szomszédok. (Várni, annyi mint pihenni!)
Meglátszana a lábnyom a poros ablakon. (Máris érzem megnyugtató ha-
tását.)
Felkapom a fejem.
Miért nem énekel a kanári?
Fél...
És bemehetett az ajtón. Rázárta. És kiugrott az ablakon.
Öklözöm a kilincset. Összeszorul a torkom. Itt kint álldogálok... és köz-
ben bent... ah szinte látom... a lámpa ledőlt... a terítő lerántva...
szoknyája lóg a heverő szélén... hosszú fehér körmei...
Felugrok az ablakra.
Valami lezuhant.
A zöld virágcserep!
Megkövülök. A lábaim összekeverednek. Szinte mellézuhanok.
Szedegetem a darabokat. Illesztgetem. A felső felét össze tudom rakni.
Valami lezuhant.
— Eressz, most nem érek rá. — Az asztal alatt újabb darabokat találok.
— Nem is kérdezed, hol voltam?
Remegő kézzel kiegyenesítem a kis virágot. Összeöpröm a cserép törme-
lékeit. Földestől, tövestől új cserépbe teszem a virágot.
Meglöcsölöm. Hozok a kertből még földet. Feltámasztom egy kis pálcika-
val hajlott derekát.
Aztán gondolkozom. Hogy is volt...? Mit akartam még tenni?
Nem jut eszembe, de alighanem az lesz,
hogy be akartam festeni a cserepet zöldre.

Sáfrány Imre szövegrajza